

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

škola	Střední škola F. D. Roosevelta pro tělesně postižené, Brno, Křížkova 11
číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.1037
číslo učeb. materiálu	VY_62_INOVACE_FG_4_02
předmět, tematický celek	Finanční gramotnost, 4. Peníze a my
ročník	Vhodné pro všechny ročníky střední školy
datum vytvoření	4. 10. 2013
anotace	Pracovní list obsahuje procvičení a upevnění pojmů z oblasti výdajů
metodická poznámka	Pracovní list pro samostatné zpracování žákem
autor	Mgr. Lenka Spáčilová
licence (není-li vyplněno, je materiál ze zdrojů autora)	Navrátilová Petra, Ing.: Finanční gramotnost, Computer Media s. r. o., 2013. ISBN:978-80-7402-106-0 www.cnb.cz Gerry Bailey: Poznáváme peníze, Edika, 2013 Klínský, Münch: Ekonomika 3 pro OA a ostatní SŠ, Eduko, 2012, ISBN:978-80-87204-61-0

PENÍZE A MY

Příjmy

*„Peníze jsou šestým smyslem, umožňujícím plně těžit z ostatních pěti.“
Orson Welles*

Jaké peníze do vaší/domácnosti vašich rodičů měsíčně přicházejí?

→ těmto penězům se obecně říká příjmy.

Příjmy dělíme na:

- mzda/plat
- výživné
- dávky
- příjmy z podnikání
- příjmy z pronájmu
- příjmy z kapitálového majetku

Dále dělíme příjmy na:

- pravidelné
- ostatní

Mzda - je odměna za práci v pracovním poměru, vyplácená ve výplatním termínu zpětně. Na rozdíl od platu je vyplácena v soukromém sektoru, zatímco plat náleží jen zaměstnancům zákonem určených institucí, především státním zaměstnancům.

Plat - je peněžité plnění poskytované zaměstnanci za práci pro zaměstnavatele, kterým je stát, obec, kraj, státní fond, příspěvková organizace (kde se platy hradí z rozpočtu jejího zřizovatele) nebo školská právnická osoba.

Dávky – mezi dávky lze zahrnout dávky státní sociální podpory, dávky pomoci v hmotné nouzi, důchody (pozůstalostní, invalidní, sirotčí), dávky pro osoby se zdravotním postižením.

Výživné - (obecně také alimenty) nejčastěji představuje peníze, kterými má rodič povinnost přispívat na potřeby svého dítěte, pokud není schopno samo se živit.

Podnikání - je samostatná činnost podnikatele prováděná na vlastní jméno, vlastní zodpovědnost a za účelem dosažení zisku.

Do příjmů z podnikání patří:

- Příjmy ze zemědělské výroby
- Příjmy ze živnosti - (např. truhlář)
- Příjmy z jiného podnikání, tj. podnikání dle zvláštních předpisů, např. lékaři, advokáti, daňoví poradci a jiní.

Naopak podnikáním nejsou:

- Příjmy z užití nebo poskytnutí průmyslového vlastnictví a jiného duševního vlastnictví (např. příjmy z licencí na patenty)
- Příjmy z autorských práv (např. příjmy za literární díla)
- Příjmy z nezávislého podnikání (např. profesionální sportovci)

Příjmy z pronájmu - jsou pravidelné příjmy z pronájmu nemovitostí, bytů, nebytových prostor a movitých věcí, a to jak peněžní příjmy, tak i nepeněžní nájemné. Nesmí jít o příležitostný pronájem.

Příjmy z kapitálového majetku - jsou příjmy z držby finančního majetku. Příkladem jsou: úroky z poskytnutých úvěrů a půjček, úroky z vkladů na podnikatelských běžných účtech, na úsporných účtech, úroky z vkladních listů, dividendy a jiné.

Úkol 1

Odpovězte na otázky:

- Co je to **mzda**?

- Co je to **plat**?

- Co patří do **dávek**?

- Co jsou to **příjmy z podnikání**?

- Uveďte aspoň 2 příklady **příjmů z kapitálového majetku**:

- Co je to **příjem z pronájmu**?

Úkol 2

Přiřadte k sobě:

Dávky	nemocenské dávky, dávky důchodového pojištění, dávky pro zdravotně postižené
Výživné	peněžitá částka rodiče pro potřeby dítěte
Příjmy státního rozpočtu	příjem z přidané hodnoty
Příjmy z pronájmu	pronajímání bytu, pole
Příjmy z kapitálového majetku	vlastnění akcií, podílových listů, dluhopisů